

MOCIÓ PER MILLORAR EL SERVEI DE RODALIES RENFE A CATALUNYA

El 2010, mitjançant el Reial Decret 2034/2009, de 30 de desembre, es va fer efectiu el traspàs dels serveis de rodalies de Barcelona a la Generalitat de Catalunya, el qual va ser ampliat als serveis regionals el 2011, mitjançant el Reial Decret 1598/2010, de 26 de novembre.

A partir d'aquell moment la Generalitat es va convertir en titular de tots els serveis ferroviaris de rodalies i regionals sobre la xarxa ferroviària d'interès general en l'àmbit de Catalunya i assumia les competències sobre la regulació, la planificació, la gestió, la coordinació i la inspecció dels serveis, així com la potestat tarifària.

Mitjançant l'Acord per a la utilització de la capacitat de la infraestructura ferroviària de rodalies de Barcelona entre el Ministeri de Foment (MIFO), la Generalitat i Adif, de 8 de febrer de 2010, i la seva addenda de 23 de desembre de 2010 per incloure els serveis regionals, es van assignar a la Generalitat de Catalunya totes les franges horàries vinculades a la prestació d'aquests serveis i es determinava la col·laboració entre Adif i la Generalitat per programar solcs-horaris, freqüències i organització de línies.

El traspàs del conjunt de Rodalies de Catalunya però, va quedar incomplet ja que no es van traspasar ni els trens ni la infraestructura, que segueix estant gestionada per l'Administració General de l'Estat mitjançant Adif.

Per part del Govern de l'Estat espanyol s'han incomplert de forma manifesta els compromisos derivats del traspàs dels serveis de Rodalies de Catalunya dificultant greument a la Generalitat de Catalunya l'exercici de les competències que li corresponen.

Així des del 2010 l'Administració General de l'Estat no ha complert amb la seva obligació de fer la consignació pressupostària anual a favor de la Generalitat de Catalunya per finançar el dèficit generat pels serveis traspassats, i s'ha compensat directament el dèficit dins del marc de relacions Renfe – MIFO – Adif.

Tampoc s'ha arribat a formalitzar un marc contractual amb Renfe Operadora tot i haver estat aprovat pel Govern de la Generalitat de Catalunya ni s'han signat amb Adif protocols ni acords addicionals previstos en el traspàs amb relació a la disponibilitat de la infraestructura i les estacions.

La infraestructura actual sobre la que circulen els serveis de Rodalies de Catalunya es troba en molts punts al límit de la seva capacitat, condicionada pels trams de via única i per la manca d'inversions en els darrers anys. Les inversions previstes al Pla d'Infraestructures de Rodalia de Barcelona 2008 – 2015 incloïa un programa d'inversions per a la modernització de la infraestructura existent, noves infraestructures i millores i noves estacions per un total de 4.000 M d'€, però la majoria no s'han dut a terme. Aquest fet suposa un baix grau de millora de la fiabilitat de la infraestructura amb conseqüències clares sobre la qualitat del servei als usuaris que d'altra banda ha suposat un increment de les limitacions temporals de velocitat al conjunt de la xarxa.

Al 2013, per prendre mesures sobre aquesta pèrdua de fiabilitat, es va acordar amb el Ministeri de Foment un Pla d'actuacions prioritàries a la RFIG (Red Ferroviària de Interés General), per a la millora de la seguretat, fiabilitat i funcionalitat del servei de Rodalies de Catalunya amb una inversió de 306 M d'€ que el MIFO es comprometia a invertir en el període 2014 – 2015. A data de 9 de maig de 2016, el grau de compliment d'aquestes inversions, d'acord amb la informació de la que es disposa, és el següent: 1,6% en servei, 37,9% en fase d'obres (execució o contractació), 46,3% en projecte i 14,3% pendent d'impuls.

Al mes d'abril, mitjançant l'operador Renfe Operadora, Adif va traslladar a la Generalitat els nous horaris que volia implantar a partir del 12 de juny de 2016 per tal

d'adequar els horaris a la situació d'exploració actual, molt condicionada i limitada per les seves pròpies característiques (no millorades per la manca d'inversió), per limitacions temporals de velocitat (no resoltes també per falta d'inversió), i per nous requeriments de seguretat.

Des d'ADIF s'ha plantejat de forma unilateral la implantació d'uns nous horaris per als serveis de Rodalies de Catalunya de competència de la Generalitat de Catalunya que repercuteixen en els horaris ofertats als clients. Aquest nou horari són conseqüència de les deficiències i limitacions derivades del mal estat de gestió i conservació de les infraestructures ferroviàries de competència de l'Administració General de l'Estat.

Els nous horaris proposats suposen de forma general un increment dels temps de viatge de totes les línies i consoliden els retards actuals, sense que s'hagi explicat cap mesura o actuació concreta per a donar solució a aquesta situació i possibilitar una millora dels temps de trajecte als usuaris.

La causa d'aquest empitjorament dels temps de viatge que ADIF vol imposar als usuaris de Catalunya és el mal estat de la xarxa de rodalies i regionals de Catalunya com a conseqüència de dècades de no inversió per la millora de la xarxa de Catalunya. Aquesta manca d'inversió, que fins ara s'ha concretat i patit per part dels usuaris de Rodalies en forma d'accidents, incidents, averies i una continuada pèrdua de velocitat comercial i fiabilitat, ara ADIF la vol portar al límit augmentant els temps de viatge per la reducció de velocitat que imposarà als trens que circulin per xarxa de Catalunya afectant a rodalies i regionals sense l'adopció de les inversions i mesures correctores corresponents.

En base a l'exposat no es considera que pugui ser acceptable la modificació i empitjorament dels horaris dels serveis sense que aquests vagin acompanyats de la corresponent explicació de les mesures en execució o que es desenvoluparan les actuacions adients per redreçar aquesta situació i permetre una millora de serveis i del temps de viatge dels usuaris.

En conseqüència es proposa l'adopció de la moció següent:

Primer.- Instar a la Generalitat de Catalunya que no s'accepti cap canvi en els horaris de Rodalies de Catalunya que empitjorin els temps de viatge si no es disposa del subministrament per part d'ADIF de la informació detallada dels motius del canvi efectuat i de les mesures concretes i calendaritzades, en un breu període de temps, de reversió de la situació per a recuperar els temps de viatge que afecten negativament als usuaris dels serveis de Rodalies de Catalunya.

Segon.- Instar al Govern de l'Estat a la realització amb caràcter urgent de les inversions per desactivar les limitacions temporals de velocitat (LTV) existent en els serveis de Rodalies de Catalunya per garantir un servei digne als usuaris de Catalunya.

Tercer.- Instar al Govern de l'Estat l'execució de les inversions previstes en els diferents acords subscrits, en el Pla de Rodalia de Barcelona i en l'acord dels 306 M d'€, així com l'execució de la resta d'actuacions demanades en els diferents fòrums de coordinació i seguiment d'actuacions estatals a Catalunya entre la Generalitat i l'Estat.

Quart.- Instar al Govern de l'Estat a complir amb tots els compromisos derivats del traspàs de competències a la Generalitat de Catalunya sobre els serveis de Rodalies de Catalunya i específicament a:

- Transferir anualment a la Generalitat de Catalunya els recursos establerts als acords de traspàs, necessaris per a finançar l'explotació dels serveis.
- Impulsar la formalització del contracte de gestió del servei amb l'empresa operadora Renfe

- Formalitzar el conveni per a la participació de la Generalitat de Catalunya en la gestió de les estacions ferroviàries.

Cinquè.- Instar al Govern de l'Estat al traspàs de la infraestructura (vies i estacions) per completar el traspàs de Rodalies de Catalunya, mitjançant la segregació de la xarxa ferroviària d'interès general per tal que la Generalitat pugui assumir la totalitat de competències sobre el conjunt del sistema ferroviari de Catalunya.